

Medsebojna pomoč in solidarnost

Pred dnevi me je na ZDUS obiskala gospa in se predstavila kot predsednica upravnega odbora sosednjega bloka. V blokih zgrajenih na začetku druge polovice prejšnjega stoletja, živi zdaj veliko starejših.

V imenu stanovalcev bloka je zahtevala da moja mlada sodelavka ne parkira avtomobila pred njihovim blokom. Priznala je sicer, da je parkirišče pred blokom javno in torej ni last bloka, ker pa ga oni čistijo in plačujejo čiščenje, ne dovolijo nikomur, da parkira tam.

Parkirišč okoli nas je malo kot povsod, zato sem gospo prosila, naj dovolijo mojim sodelavcem parkirati pred njihovim blokom v dopoldanskih urah, ko je parkirišče prazno, in dodala, da smo pripravljene prispevati k plačilu stroškov za čiščenje. Dogovor je odločno odklonila. Opozorila sem jo, da mesto predvideva krčenje zelenic med bloki, da bi odpravili težave s parkiranjem. Zato bi se stanovalci blokov ob parku morali bojevati za to, da bi jim ostalo čim več zelenja. A vsa moja prepričevanja so bila zaman.

Protesti, ki se te dni vrstijo po Sloveniji, kažejo, da večina obsoja kravo javnega in zasebnega premoženja in elite, ki streže zgolj svojemu pohlepu in ji ni mar, kako živijo sosede in sodržavljeni.

Premalo pa se zavedamo, da jim pri plenjenju pomagamo tudi sami. Na vsakem koraku vidimo, kako izginja solidarnost med ljudmi, pripravljenost pomagati drug drugemu. Če to še nekako razumem pri mladih, ki jih mediji v rokah bogatih elit načrtno prepričujejo, da si usodo kuješ sam, ne razumem tovrstnega vedenja pri svoji generaciji, ki je znala deliti med seboj, ki je prav s to filozofijo medsebojne (samo)pomoči v povojni Sloveniji kljub bistveno manjšem nacionalnem dohodku približala standard prebivalstva tistemu v razvitih državah, ne da bi zaradi tega morala žrtvovati spodnjo tretjino prebivalstva, kot to počnejo mnoge uspešne države v svetu.

Mlade sodelavce zveze društev upokojencev, katerih poklicna naloga je pomagati starejšim, ves čas učimo strpnosti in razumevanja potreb starejših. Sodelavka, ki je parkirala pred sosednjim blokom, je mlada mamica, ki zjutraj hiti s punčko v vrtec in pride na delo, ko so zasedena že vsa javna parkirišča v bližini. Kako naj jo učim strpnosti do starejših, če ti ne kažejo najmanjšega razumevanja do nje, niti tega ne, da bi ji v dopoldanskem času dovolili parkirati na praznem (mestnem) parkirišču pred blokom?

Kako si bomo zagotovili solidarnost mladih pri polnjenju pokojninske blagajne, ki je za mnoge med nami edini vir preživetja, če nismo pripravljeni prisluhniti njihovim potrebam in jim priskočiti na pomoč?

dr. Mateja Kožuh Novak

vsebina

Izjava Sveta Evrope o evropskem letu aktivnega staranja	2
Že zbiramo podpise za referendum!	3
Nujna demokratizacija volilnega sistema	4
Izziv vsem generacijam	6
ZaNas o reorganizaciji zdravstva	8
Zadnji čas za zdravstveno reformo	11
Volitve po meri volivcev	12
Znotraj Slovenije nastaja nova družba	14
Prostovoljna vključitev v obvezno zavarovanje	16
Obvestila	18
S terena	20
Sklepi sej ZDUS	23

S 13. seje upravnega odbora ZDUS. Več na strani 23.

Izjava Sveta Evrope o evropskem letu aktivnega staranja

Ob opozarjanju, da EU temelji na univerzalnih vrednotah človekovih pravic, Svet Evrope izraža trdno zavezanost spodbujanju aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami ter poziva, da se pri uresničevanju strategije Evropa 2020 to tudi v celoti upoštevamo in v nadaljevanju pozdravlja dokument o temeljnih načelih aktivnega staranja in solidarnost med generacijami.

Spodbudni dosežki evropskega leta 2012.

Cilj evropskega leta 2012 je bil povečati in poudariti koristne prispevke starejših družbo in gospodarstvu, izboljšati njihovo neodvisnost ter okrepiti solidarnost med generacijami.

Evropsko leto 2012 je pripomoglo k ustvarjanju novega političnega zagona. Pokazalo je, da so oblikovalci politik na vseh ravneh - od EU do lokalnih uprav in številnih organizacij civilne družbe, ki predstavljajo vse generacije, pripravljene združiti moči in narediti korak naprej pri izrabi različnih možnosti na področju starajočega se prebivalstva.

Spodbujanje vrednot EU in solidarnosti med generacijami.

Za medgeneracijsko solidarnost v starajoči se družbi je zlasti treba ustvariti pogoje, ki bodo starejšim omogočili večjo neodvisnost, da bodo torej aktivneje skrbeli zase in dostojno živeli kot njeni polnopravni člani družbe. Zato je potrebno uravnoteženo porazdeliti vire in priložnosti med vse generacije.

Soočanje z izzivi in izraba priložnosti.

Z demografskimi spremembami se lahko uspešno spopademo s pozitivnim odnosom do sprememb, usmerjenim v dobrobit vseh generacij, zlasti pa starejših. Starejšim žen-

skam in moškim je treba omogočiti, da ostanejo dejavni kot delavci, potrošniki, negovalci, prostovoljci in državljani in da bi ohranili solidarnost med generacijami.

Skupna prizadevanja za prihodnost.

Med evropskim letom 2012 je bilo uresničenih več pobud, ki so pokazale, da nastala partnerstva ustvarjajo dobre temelje za prihodnja leta. Izkušnje evropskega leta 2012 je treba ohraniti in jih razvijati v skladu s smernicami dokumenta o temeljnih načelih za aktivno staranje in solidarnost med generacijami.

Soglasje o najpomembnejših političnih sporočilih.

- Aktivno staranje in solidarnost med generacijami sta odločilnega pomena za ustvarjanje konkurenčne, uspešne in kooperativne Evrope inovacij, ustvarjalnosti, socialne vključenosti in kohezije vseh generacij.
- Delavljivost in delazmožnost starejših je treba v celoti izkoristiti s sistemi vseživljenjskega učenja, s politikami aktivnega staranja, ki omogočajo, da ostanejo starejši zaposleni dlje časa, in s spodbujanjem zdravega staranja.
- Spodbujati je treba prehajanje znanja in spretnosti s starejših na mlajše generacije in obratno.
- Poklicno in družinsko življenje žensk in moških bi lahko še boljše uskladili z družinam prijaznimi ukrepi, kot je možna odsotnost z dela tako moških kot žensk zavoljo varstva otrok, starejših družinskih članov ter drugih nepreskrbljenih invalidnih oseb.

Povzetek: info.zdus

Že zbiramo podpise za referendum!

Želimo več vpliva volivcev na dodelitev mandatov.

Po upravnih enotah OD 23. januarja letos že potrjujejo soglasja državljanov, ki podpirajo pobudo Zveze društev upokojencev Slovenije za zbiranje 5 tisoč podpisov v podporo noveli zakona o volitvah.

Čas za zbiranje 5 tisoč podpisov za začetek zakonodajnega postopka bo tako po razpisu predsednika DZ Gregorja Viranta trajal od 23. januarja do 23. marca. Če nam bo uspelo, bodo poslanci novelo obravnavali po enakem postopku kot zakone, ki jih predložijo drugi nosilci zakonodajnih pobud (vlada, poslanci, državni svet).

Vsakemu volivcu dva glasova.

Temeljni namen predloga sprememb je zagotoviti vsakemu volivcu dva glasova: s prvim glasom bi volivec volil poslanca iz svojega volilnega okraja (na volitvah leta 2011 je kar 250 tisoč volivcev ostalo brez svojega predstavnika!), z drugim glasom pa bi izbral politično stranko, ki naj sestavi vlado.

Analitiki družbenega sistema in dogajanja so namreč že po prvih demokratičnih volitvah (l. 1992) zaznali, da volilni sistem odpira nekatera vprašanja in probleme. Največje »napake« sistema so, da vsem geografskim področjem ne zagotavlja predstavnika v DZ, premalo določno je tudi uveljavljano ustavno načelo, da morajo imeti volivci odločujoč vpliv na volitve, daje pa tudi preveč vpliva političnim strankam. Kljub temu, da je predlog podprl državni svet, pa predlog leta 1996 ni bil sprejet.

Pripravljavci zakona so naši najboljši strokovnjaki.

Pri pripravi novega predloga zakona so sestavljavci izhajali iz predloga iz leta 1996, vendar so ga bistveno dopolnili. Tako zdajšnji predlog zakona med drugim določa, da ima vsak volivec dva glasova. S prvim voli neposredno svojega kandidata, z drugim pa stranko, ki naj po njegovem pričakovanju sestavi vlado. To pomeni, da bo v DZ neposredno izvoljenih 44 poslancev, iz vsakega volilnega okraja po eden. Drugih 44 mandatov (2 mandata gresta manjšinam) bo podeljenih kandidatom z list političnih strank, toda tudi tu bodo morale stranke upoštevati število glasov, ki jih bo dobil posamezen kandidat (preferenčni glas). Predlog zakona tudi omogoča, da v volilni sistem vgradimo povečano t. i. »žensko kvoto« z zdajšnjih 35 na 40 odstotkov.

Preprosteje povedano: novi sistem bo zahteval demokratizacijo političnih strank in demokratizacijo celotnega državnega zbora – torej to, kar prebujeno ljudstvo tudi zahteva.

Predlog novega volilnega zakona so ga pripravili prof. dr. Ivan Kristan, prof. dr. Miran Mihelčič, mag. Emil Milan Pintar, v imenu ZDUS pa je pri pripravi sodelovala Branka Kastelic.

Pohitite, že zbiramo podpise!

Obrazci so na voljo v društvih upokojencev, mora pa jih potrditi ena od 58 upravnih enot oziroma eden od 138 krajevnih uradov. Potrjene obrazce bodo zbirala krajevna društva upokojence oz. neposredno ZDUS, Kebetova 9, 1000 Ljubljana.

info.zdus

- Podporo predlogu zakona napišite na obrazcu, ki ga dobite v svojem društvu upokojencev, na upravni enoti ali v krajevnem uradu.
- Pri podpisovanju podpore vpišite v tretji rubriki C.PZ/ v okence/okvirček številko 563 in pod besedilom VLOŽITEV PREDLOGA napišite besedilo: S SPREMEMBO VOLILNEGA ZAKONA DO ODLOČILNEGA GLASU VOLIVCEV
- Vpišite čitljivo svoje podatke (kot so napisani v vaši osebni izkaznici) in se podpišite šele pred uradnico!
- Uradnica s stampiljko potrdi, da ste se podpisali. Obrazec odnesite v svoje društvo upokojencev oz. ga pošljite neposredno na ZDUS, Kebetova ul. 9, 1000 Ljubljana. Kdor ima certifikat za e-upravo, lahko glasuje neposredno na spletni strani.

Nujna demokratizacija volilnega sistema

V zadnjih mesecih so bile v Sloveniji izrečene tako zamisli politikov kot številne zahteve ljudi o ustreznih spremembah političnega sistema. Medtem ko prevladuje mnenje, da je veljavna ustava sama po sebi kar dober okvir za uveljavitev ustreznih sprememb, pa razprave v javnosti kažejo, da je zlasti sistem volitev v državni zbor zaradi svoje izrazite usmerjenosti k »strankokraciji« ali prevladi strank najbolj pogosto predmet kritike civilne družbe.

S pripravami začeli že januarja lani.

V Zvezi društev upokojencev Slovenije so tem kritikam prisluhnili in po javni razpravi, ki je bila 24. januarja 2012, sklenili, da skupina upokojenih strokovnjakov začne pripravljati predlog sprememb volilnega sistema. V januarju 2013 je bilo tako izoblikovan predlog o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah v državni zbor in bil v skladu z določbo 88. člena ustave ter določb 58. in 59. člena zakona o referendumu in ljudski iniciativi posredovan državnemu zboru kot zakonska pobuda. V nadaljevanju sledi zbiranje najmanj 5 tisoč podpisov za podporo zakonski pobudi.

K podpisovanju vabljeni vsi!

ZDUS poziva k zbiranju podpisov širšo javnost, predvsem pa člane vseh oblik civilne družbe, ki je v minulem letu na različne načine zahtevala spremembo političnega sistema, ki bo bistveno povečala vpliv državljanek in državljanov na sestavo državnega zbora.

Strokovnjaki, ki so v ZDUS pripravljali predlog sprememb zakona o spremembi zakona o volitvah v državni zbor, menijo, da je omajano zaupanje ljudi v pripravljenost večine zdajšnje politične elite za uveljavitev sprememb volilnega zlasti zaradi prevelike »zlizanosti« zakonodajne in izvršilne oblasti. Ta »zlizanost« seveda zmanjšuje tudi voljo oblastnikov za take spremembe volilnega sistema, ki bi omogočale odločilen vpliv volivcev na dodelitev mandatov kandidatom, kot to veleva 80. člen ustave RS. Pri svojem delu so zato strokovnjaki svoja priza-

devanja osredotočili prav na udejanjenje tega določila ustave, pri čemer so uporabili zlasti izkušnje iz uspešno delujočega volilnega sistema v Nemčiji.

Kaj so novosti predlaganega posebejnega sorazmernega sistema?

Ob kritikah veljavnega volilnega sistema pri nas naj predstavimo tiste značilnosti novega posebejnega sorazmernega sistema, včasih imenovanega tudi kombinirani sistem, ki naj bi odločilno pripomogle k večji demokratizaciji na tem področju. Poudariti je treba, da so vse predlagane spremembe v mejah ustavnih določil.

Kot prvo nalogo so si strokovnjaki ZDUS zadali, da ponudijo rešitev, ki bi volivcem v volilnih okrajih zagotavljala dejanski vpliv na izbiro poslancev. To so storili s predlogom treh sprememb. Najprej s spremembo volilnih okolišev z 8 volilnimi enotami, ki po veljavnem zakonu vključujejo 11 volilnih okrajev v 11 volilnimi enotami s po 4 volilnimi okraji, v katerih bodo volivci po načelu absolutne večine v prvem ali drugem krogu izmed kandidatov na glasovnici izbrali zmagovalca in s tem zagotovili volivcem v okraju vsaj enega »njihovega« poslanca. Kot drugo, z dvema glasovoma na eni glasovnici, pri čemer lahko volivec odda enega od svojih dveh glasov le za kandidatu, tudi neodvisnemu, drugega pa (lahko) stranki ali listo. Glasovnica je veljavna, če je z obkrožitvijo vsaj številke pred imenom in priimkom kandidata bodisi vsaj številke stranke ali liste nesporno izražena volja volivca. Vpliv volivcev določenega volilnega okoliša pa zagotovljen tudi pri določanju kandidatov v volilnem okraju, saj naj bi imel vsaj eden od možnih dveh kandidatov stranke oziroma liste v volilnem okraju stalno prebivališče v okraju ali v volilni enoti, kjer volivci volilnega okraja izbirajo poslanca.

Volivec lahko torej v prvem krogu glasuje za:

- kandidata stranke ali liste in hkrati za isto stranko ali listo;
- neodvisnega kandidata ali kandidata določene stranke ali liste ter hkrati za (drugo) stranko ali le za določenega kandidata ali stranko.

Ker se na listi stranke ali liste pojavljata praviloma dva kandidata (44 volilnih okrajev x 2 kandidata je 88 možnih poslancev ob dveh predstavnikih italijanske in madžarske narodnostne skupnosti), ima volivec s tem t. i. preferenčni

ZDUS

Obiskujte strani www.zdus-zveza.si

glas, ki ga v primeru podpore eni stranki ali listi lahko odda enemu od dveh kandidatov iste stranke ali liste, lahko pa tudi drugemu kandidatu. V slednjem primeru gre za izrazito opozorilo stranki, da je volivcem ponudila v izbiro neprimerna kandidata.

Praznik demokracije.

Čeprav smo zamisel predlaganega volilnega sistema le na kratko povzeli, lahko rečemo, da

- je z dvema glasovoma volivcem zagotovljen bistveno večji vpliv na izbiro poslancev in strank;
- bodo stranke prisiljene temeljiteje razmisliti o tem, koga kandidirajo za poslanca v volilnem okraju, ali je to člo-

vek z ugledom ali zgolj poslušen član stranke;

- lahko ob večjem vplivu volivcev na izbiro poslanca pričakujemo večjo volilno udeležbo;
- je upravičeno pričakovanje o samostojnejših (kar zadeva odnos do vodstev strank) in ustreznjejših kandidatih za poslance.

Naj sklenemo z mislijo o nujnosti, da postanejo redne volitve poslancev državnega zbora resničen praznik demokracije. O takem prazniku pa bomo bržkone lahko govorili le, če bomo spremenili zdajšnji sistem volitev v državni zbor tako, kot je zapisano v predlogu ZDUS.

dr. Miran Mihelčič

Ciril Ribičič o prednostih predlaganega sistema

Nekdanji sodnik ustavnega sodišča in ustavni pravnik prof. dr. Ciril Ribičič ob napisanem meni, da je izboljšani nemški volilni sistem najprimernejši za Slovenijo zato, ker:

- kombinira prednosti večinskega (personalizacija volitev, izbira poslancev glede na osebne vrednote kandidatov) in proporcionalnega sistema (zagotavlja sorazmerno zastopanost, ki pomeni, da ni mogoče oblikovati vladne večine na podlagi manjšine glasov, dobljenih na volitvah);
- ne polarizira Slovenije, kot se to dogaja pri večinskem volilnem sistemu in volitev ne omejuje na izbiro med strankarskimi listami, kar je značilno za proporcionalni sistem;
- vodi do manj parlamentarnih strank kot zdajšnji volilni sistem in do več parlamentarnih strank, kot jih dobimo na podlagi večinskega volilnega sistema;
- če se vlada na podlagi večinskega sistema oblikuje v nekaj dneh po volitvah, je za oblikovanje na podlagi proporcionalnega sistema potrebnih več mesecev, na podlagi nemškega volilnega sistema pa le nekaj tednov;
- na podlagi nemškega volilnega sistema prihaja do tega, da sta vladni koaliciji (desna in leva) znani vnaprej in je manj možnosti za strankarska kupčkanja, na česar prihaja do razočaranj volivcev, ki so glasovali za določenega kandidata, ta pa svoj glas zastavil za oblikovanje vlade, ki je volivci sicer ne bi podprli;
- čeprav se zmanjšujejo možnosti za spremembo vlade med mandata (brez volitev), je vpliv opozicije na delovanje in obstoj vlade večji kot v večinskem sistemu;
- nemški volilni sistem krepi stabilnost vlade, vendar ne do te mere kot velja v večinskem volilnem sistemu, kjer je vlada trdno v sedlu tudi tedaj, ko na volitvah ni dobila večinske podpore;
- v kombiniranem volilnem sistemu je lažje odpreti možnosti za izvolitev neodvisnih, nestrankarskih kandidatov kot v proporcionalnem in večinskem volilnem sistemu;
- uvedba nemškega volilnega sistema bi zmanjševala korupcijska tveganja, ki so pri večinskem sistemu še zlasti izrazita, kadar je ena politična opcija dolga leta na oblasti, v proporcionalnem volilnem sistemu pa so povezana zlasti s kupovanjem poslanskih glasov iz najmanjših parlamentarnih strank.

V predlog bi bilo smiselno vključiti tudi zahtevo z množičnih protestov, ki govori o ljudski nezaupnici in o odpoklicu poslanca, ki izgubi zaupanje svojih volivcev.

Izziv vsem generacijam

12. FESTIVAL ZA tretje ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Medgeneracijska solidarnost je zgodovinska tradicionalna vrednota, ki se kaže v čustveni, socialni in ekonomski soodvisnosti, v medgeneracijskem sožitju, v spoštovanju in vrednotenju minulega dela. Da bi to z razumevanjem vtkali v zdajšnji čas, je potrebno več storiti za vzgojo generacij za sobivanje, za socialno učenje o medsebojnih odnosih, za sprejemanje kulturne in zgodovinske dediščine, kar vse povezuje generacije različnih starosti.

Ali se potrebe generacij uresničujejo?

Drugačen družbeni razvoj omogoča, da se medgeneracijska solidarnost uvršča v nove družbene sisteme, kar pripomore k razbremenjevanju generacij. Med nje se uvrščajo pokojninski, invalidski, zdravstveni, socialni sistem, sledijo pa še transferi na področju izobraževanja, kulture, informatike ipd. Vse to temelji na mednarodnih pravilih in zakonodaji o človekovih pravicah.

Pri tem pa se bilo treba vprašati, ali so ti družbeni sistemi pravični, ali zadovoljujejo potrebe generacij, ali upoštevajo javno mnenje, saj o njih pogosto odločajo ozki krogi ljudi ali strokovnih institucij.

Nekoč je bila družina temelj medgeneracijske solidarnosti, ki pa dandanes zaradi spreminjanja njenih oblik in socialne krize vse težje zadovoljuje potrebe starejših generacij. Po nekaterih ocenah v Sloveniji tretjina starejših živi sama, 44 odstotkov sta v družini po dva člana, 5 odstotkov starejših jih živi v domovih, kakih 18 odstotkov pa jih živi skupaj z mladimi. Tako se torej medsebojna solidarnost vse težje uresničuje, saj glede na bivalno okolje generacije živijo ločeno med seboj.

Letošnje leto medgeneracijske solidarnosti in aktivnega staranja daje priložnost in nalaga dolžnost vsem generacijam, da aktivno razmišljajo o svojih vlogah, o okoliščinah in pogojih solidarnosti, pa tudi o perečih vprašanjih, kako naj družina in država uresničujeta skupne naloge. Hkrati pa spodbuja mlajše generacije, da bi razmišljale o pripravi na svojo starost.

Stari ne živijo na rovaš mlajših generacij!

Torej je treba dati možnost, da se pripadniki generacij izrazijo o izkušnjah, da dajejo predloge, kaj in kako lahko skupaj storimo za bolj kakovostno sobivanje, za kakovostno življenje generacij v vseh okoljih.

Morda preveč poudarjamo mnenja strokovnjakov, pre malo pa o tem govorimo v javnosti in v različnih generacijah. Zato bi morali ta vprašanja obravnavati pri vzgoji in razvijanju socialne kulture mladih. Še posebno je treba spodbuditi

srednjo generacijo, to je delovno aktivno prebivalstvo, ki je najbolj odgovorno za medgeneracijsko solidarnost. Pri tem bi morali odpraviti očitke, da stari živijo na rovaš mlajših generacij, saj so zdajšnji starejši skrbeli za prejšnje generacije in so tako veliko prispevali k družbenemu in osebnemu standardu mladih. Tudi v zdajšnjih kriznih časih starejši še vedno predstavljajo vir pomoči mladim generacijam, kar pomeni, da je velik njihov prispevek k medsebojni solidarnosti in kakovosti življenja.

O teh vprašanjih so v septembru razmišljali učenci sedmih razredov v osnovi šoli Vič. Sto pet učencev je izpovedalo svoja mnenja v vprašalniku, sledila je okrogla miza, kjer so sodelovali tudi njihovi starši, učitelji in starejši iz upokojenskega društva.

Na okrogli mizi so učenci izrazili zadovoljstvo s tem, kako starejši aktivno preživljajo svoj prosti čas, da se radi družijo med seboj. Najbolj pa so jim zanimivi najstarejši, ki znajo veliko zanimivega povedati. Mladi občudujejo starejše, ki kljub visoki starosti živijo aktivno starost.

Starejši udeleženci so pripovedovali, kako srečni so, ko jih obiščejo vnuki. Na žalost pa so mladi, ki živijo v bolj oddaljenih krajih, za marsikaj prikrajšani, saj se prav zaradi tega premalo družijo s starejšimi.

Skupaj so ugotovili, da je v soseskah, v stanovanjskih blokih vse več osamljenih starih, ki si želijo obiskov mladih, in dodali mnenje, da bi morali temu nameniti več pozornosti tudi v šolah.. Mladi so povedali, da včasih srečajo stare ljudi, jih pozdravijo, a se ti ne odzovejo. To je tudi posledica dejstva, da je v družbi premalo pobud o tem, da bi srečanja mladih in starejših postala stalna praksa v soseskah, bi pa to pripomoglo k boljšemu medsebojnemu zaupanju in sožitju in hkrati spodbudilo različne oblike drobne pomoči. Učenci so tudi željni pogovorov, radi bi kaj več naredili za starejše, morda skupaj s starejšimi prostovoljci. Tudi učenci čutijo potrebo po druženju, saj preživijo mnogo časa sami.

Mladi znajo opazovati svet okoli sebe

Ko sem prebrala vprašalnike, sem našla zanimive, iskrene misli in ugotovitve mladih. Prepričali so me, da znajo opazovati svet okoli sebe, da prizadeto doživljajo sodobno krizo, da jih je strah pred prihodnostjo. Razumejo stiske tudi staršev, ki so obremenjeni z skrbjo za zaposlitev, težko razumejo brezposelnost. Iskreno pa so povedali, da si včasih želijo za nekaj dni oditi k starim staršem, kjer bi našli smeh in čustveni mir.

V vprašalnik smo vključili nekaj vprašanj o njihovem mnenju, kako je s solidarnostjo med mladimi in starejšimi.

Kako mladi ocenjujejo solidarnost med njihovimi starši in starimi starši?

Solidarnost med ocenjujejo delno dobro meni Polovica učencev ocenjuje, da je solidarnost dokaj dobro razvita, četrtnina učencev sodi, da je dobra, petina pa misli, da ni dobra. Torej po njihovem mnenju solidarnostno sodelovanje (še) ni najboljše.

V čem prepoznavajo solidarnost?

Da starejši pomagajo mladim z varstvom otrok, meni 60 odstotkov vprašanih, dobra četrtnina ugotavlja, da jim pomagajo z denarno materialno pomočjo, da jim pomagajo s stanovanji misli tretjina, s prehrano pa četrtnina otrok.

Kakšna pa je pomoč mladih staršem?

Da mladi doplačujejo staršem za bivanje v domovih, meni četrtnina vprašanih. Za pomoč na domu staršem doplačuje 12 odstotkov otrok, da otroci denarno pomagajo staršem pa pravi 13 odstotkov vprašanih otrok. Petina mladih pa pravi, da staršem, če so bolni, pospravijo in jih prinesejo, kar potrebujejo potrebščine, petina mladih pa jim tudi kuha.

Navedli pa so tudi nekaj razlogov, da stiki s starejšimi niso bolj kakovostni. V tretjini primerov je vzrok za to oddaljenost, petina vprašanih odgovarja, da starejši odklanjajo pomoč, 16 odstotkov starejših pa je bilo kritičnih, češ da imajo mladi vrsto izgovorov za to, da jim ne pomagajo pri opravilih na vrtu, pri različnih popravilih, nakupih. Starejši bi bili tudi veseli, če bi jih mladi učili računalništva ipd.

Izrazili so nekaj slabosti sodelovanja

Zaključek

Menim, da bi bilo dobro posneti stanje še v drugih šolah in jih primerjati med seboj. Tudi s tem bi pri učencih spodbudili mlade k razmišljanju o starejših in o tem, kako jim pomagati. Vsekakor pa je zlasti v mestih treba spodbuditi prizadevanja za socialno vzgojo generacij za skupno bivanje v blokih, soseskah, na igriščih, v okolju, saj je pot k boljšim medčloveškim odnosom. Utrip mesta še bolj omejuje gibanje, utesnjuje sožitje ljudi, zlasti pa je hudo, kadar se nemočni, osamljeni ljudje srečajo z boleznijo in ko se pojavi vprašanje, kje so tisti, ki bi jim lahko pomagali.

Ali naj bo res le poštni nabiralnik, poln pošte, signal, da je v stanovanju nekaj narobe, da morda nekdo umira, da je morda lačen?

Angelca Žiberna, ZDUS

Strokovni program, okrogla miza, 2. oktober 2012

ZDUS o reorganizaciji zavodov na področju javnega zdravstva

Stališče komisije ZDUS za zdravstvo podpira stališče združenja ZaNas do predloga sprememb ZZDej, saj se še vedno zavzemamo, da je to tako pomembno področje treba urediti sistemsko in v sklopu celovite zdravstvene zakonodaje. Zaradi velikega pomena javnega zdravja, ki zasleduje svoj bistveni cilj krepitev in ohranjanja zdravja na vseh ravneh - od nacionalne do lokalne, mora država zagotoviti, da aktivnosti in ukrepe uresničujejo javni zavodi, ki morajo za to transparentno, učinkovito in racionalno uporabljati javna sredstva. Vlaganje v področje je tudi stroškovno zelo racionalno, saj z ohranjanjem in izboljšanjem zdravja prebivalstva lahko vlada bistveno in dolgoročno zmanjša izdatke v vedno podhranjeni zdravstveni blagajni. To pa je še posebej pomembno v družbeni in ekonomski krizi, s katero se trenutno soočamo.

Neučinkovita in nekonsistentna zdravstvena politika. Vse vlade v zadnjih dvajsetih letih popolnoma nerazumno niso čutile potrebe, da bi razvijale zdravstvo; prav nasprotno, obravnavale so ga kot najmanj pomembnega, kot nepotrebno porabo zdravstvenega denarja in ga prepustile tokovom neoliberalne miselnosti po načelu: »vsak naj poskrbi zase« in »če ne zmore, naj propade«. Ob tako šibkem področju javnega zdravja so lahko nemoteno in brez ugotavljanja zdravstvenih potreb ustvarjali neučinkovito in nekonsistentno zdravstveno politiko, ki je ustrezala majhni eliti nekaterih politikov in zdravnikov ter še nekaterih drugih (farmacevti, informatiki). Žal se zdravstveni politiki niso menili niti za opozorila uglednih evropskih strokovnjakov, ki so izhajali iz lastnih neprijetnih izkušenj in težav, s katerimi so se soočali, potem ko so podlegli uvedbi tržnih zakonitosti in privatizaciji v zdravstvenem sistemu, in ko so skušali znova obrniti tok razvoja zdravstvenega sistema v pravo smer. Prav tako ni dopustno, da še vedno nimamo strategije razvoja javnega zdravja, saj bi nam bila v veliko pomoč pri odločanju, kakšna je v našem okolju najbolj primerna oblika reorganizacije na področju področje javnega zdravja.

Tudi evropska stališča so drugačna od naših. V ZaNas smo svoja stališča nekoliko dopolnili, ko smo proučili naša in stališča evropskih strokovnjakov. V pomembno oporo je tudi najnovejši akcijski načrt EU, ki predlaga za Evropo okrepitev javnih zdravstvenih služb in zmogljivosti v desetih bistvenih javno zdravstvenih aktivnostih.

Podpiramo prizadevanja ministrstva za zdravje. Zato menimo, da je reorganizacija tega področja nujna v čim krajšem času. Podpiramo prizadevanja MZ, ki želi združiti relativno majhne zmogljivosti, ki še obstajajo na IVZ in na ZZV, ki se ukvarjajo z spremljanjem in nadzorom nad zdravjem in blaginjo prebivalstva ter s promocijo zdravja in s preventivnimi programi. Za uspešno delo javnozdravstveni strokovnjaki potrebujejo tudi laboratorijske storitve in analize, ki bodo verodostojne in javne, za kar mora poskrbeti Nacionalni laboratorij, ki mora opravljati analize, utemeljene na analizah in na spremljanje zdravstvenega stanja prebivalstva, dejavnikov tveganja, na analizah ogroženosti okolja, opravljanja javno zdravstvenih dejavnosti in učinkovitosti javnozdravstvenih ukrepov. Rezultati teh analiz morajo služiti strokovnemu in učinkovitemu ukrepanju za ohranitev in krepitev

zdravja prebivalstva, kot tudi znanstveno raziskovalnem delu za pospešitev razvoja tega področja. Odprle pa se bodo tudi nove možnosti za tržno dejavnost za zasebne laboratorije, ki bodo opravljali preiskave in zadovoljevali potrebe gospodarskih družb.

Treba bo spremeniti miselnost nekaterih vodilnih v zdravstvu. Da bo taka organizacijska oblika zaživela, pa je potrebno ne le spremeniti zakonodajo, ampak predvsem zagotoviti, da bodo vodilni prepričani v sodoben koncept razvoja javnega zdravja in sledili zastavljenim ciljem. Le tako usposobljeni vodilni bodo znali tudi spodbujati stalno strokovno izobraževanje svojih strokovnjakov, da bodo pri svojem delu uspešni, da bodo oblikovali strokovne podlage za oblikovanje zdravstvene zakonodaje in za procese odločanja v zdravstveni politiki ter stalno identificirali specifične potrebe določenih lokalnih skupnosti, da bodo delovali povezovalno z različnimi strokovnjaki v javnem zdravju z izvajalci v zdravstvenem sistemu in v drugih sektorjih.

Za doseg te javnozdravstvenih ciljev je nujno potreben tudi dober informacijski sistem in poznavanje sodobnih metod. Tako je mogoče učinkovito nadomestiti dejavnosti dosedanje mreže javnih zdravstvenih zavodov, ki se je zavoljo že znanih razlogov (neurejeno financiranje in posledična tržna usmerjenost, pomanjkanje strategije razvoja javnega zdravstva in koordinacije, neustrezna kadrovska politika, pomanjkljivo izvajanje javno zdravstvenih programov ipd.) pokazala kot zaviralnica razvoja javnega zdravja. Zaradi velikega pomena tega področja tudi ni smiselno, da bi prenesli breme financiranja take mreže na občine, ki so danes bistveno manjše in so manj sposobne sodelovati pri razvoju tega pomembnega področja.

Zato predlagamo, da se v posameznih členih predloga sprememb zakona o ZZDej natančno dorečejo naslednje aktivnosti:

- zapisati zavezo države, da pospeši razvoja stroke javnega zdravja;
- pripraviti strategijo ali določiti vsaj načela in izhodišča zanjo ter določiti vladni organ ali skupino za nadzor nad delovanjem obeh inštitucij;
- podrobno določiti aktivnosti, ki jih mora opravljati IJZ kot javna inštitucija največjega splošnega pomena za javna sredstva, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti spremljanju potreb prebivalstva na nacionalni in lokalni ravni;
- podrobno določiti aktivnosti, ki jih mora opraviti NLJZ kot javna inštitucija največjega splošnega pomena za javna sredstva, pri čemer mora veljati poseben poudarek opravljanju storitev in analiz, ki bodo verodostojne in javne, ki jih bodo utemeljili in naročili strokovnjaki na podlagi analiz spremljanje zdravstvenega stanja prebivalstva, dejavnikov tveganja, analiz ogroženosti okolja, opravljanja javnozdravstvenih dejavnosti in učinkovitosti javnozdravstvenih ukrepov ter z namenom, da pospešimo razvoj tega področja;
- izdelati analizo prehajanja kadrov, ki bo usklajeno z njihovimi željami in potrebami inštitucij ter s prenosom lastnine države, ki jo imajo v upravljanju javni zavodi;
- podrobno določiti organe upravljanja in postopke izbora.

*Dolžitniški dom Rogaška Slatina***

v Rogaški Slatini - za zdrav in sproščujoč oddih v stiku z naravo

delfin

DELFIN HOTEL ZDUS d.o.o.
Izola - Slovenija

- ▶ 13 sodobno opremljenih sob s kopalnico
- ▶ kuhinja in dnevni prostor za druženje v avli doma
- ▶ izjemno ugodna ponudba za letovanje skozi celo leto
- ▶ idealno izhodišče za sprehode in kolesarske izlete
- ▶ brezžični dostop do interneta
- ▶ Za organizirane skupine najmanj 15 oseb veljajo posebne cene po dogovoru.

REDNI CENIK STORITEV v EUR po osebi na dan od 1.1.2013 do 30.4.2013

	SAM v sobi	DVE OSEBI v sobi	TRI OSEBE v sobi
Nočitev 1 dan	28	23	21
Nočitev 2 dni	26	21	19
Nočitev več kot 2 dni	24	19	17

- ▶ V ceni nočitve je vključeno 3-urno kopanje.
- ▶ 100% popust za enega otroka do 12. leta starosti v sobi z dvema odraslima osebama (najmanj dve noči).
- ▶ 10% popust za upokoјence, ki pridejo s člansko izkaznico slovenskega društva upokoјencev, potrjeno za tekoče leto in za člane kluba revije Vzajemnost z veljavno izkaznico. Popusta se ne seštevata.

Informacije in rezervacije:

DELFIN HOTEL ZDUS d.o.o. Izola
Tomažičeva ulica 10, 6310 Izola, Slovenija

Tel.: h.c. +386 (0)5 6607 000, Fax: +386 (0)5 6607 420

Rezervacije: +386 (0)5 6607 400

e-mail: rezervacije@hotel-delfin.si, www.hotel-delfin.si

NOVO!
ZDRAVLJENJE Z BIOENERGIJO
 11.2. - 14.2.2013
 25.3. - 28.3.2013
 22.4. - 25.4.2013

*Izberite počitnice polne doživetij v Hotelu Delfin*** v Izoli*

- ▶ izjemna lega ob morju
- ▶ notranji bazeni z ogrevano morskovo vodo
- ▶ bogata hotelska ponudba z animacijskim programom

POSEBNA PONUDBA za bivanje v času od 1.2.2013 do 30.4.2013

Polpenzion v dvoposteljni sobi po osebi na dan v eur za bivanje, ki traja najmanj 3 noči

	Februar	Marec	April
Za upokoјence, ki so člani društva, kluba ali aktiva upokoјencev	29,00	32,00	34,00
Za ostale	32,00	35,00	37,00

V ceni so vključeni vsi popusti, ki jih nudi hotel, razen popusta na dodatno ležišče in popustov za otroke.

V ceni je vključeno:

- ▶ bogat samopostrežni zajtrk
- ▶ polpenzion s kosilom ali večerjo
- ▶ samopostrežna večerja s pridihom istrske kulinarike 1x na teden
- ▶ pijača dobrodošlice
- ▶ neomejen vstop v bazene
- ▶ telovadba v vodi 2x na dan
- ▶ jutranja telovadba v telovadnici
- ▶ najem pohodniških palic, uporaba balinišča in ruskega kegljišča
- ▶ voden ogled mesta Izola in zaledja
- ▶ glasba za ples ob petkih in sobotah
- ▶ obisk splošnega zdravnika 2x na teden
- ▶ predavanje zdravnika specialista za ožilje z brezplačnim pregledom (število pregledov je omejeno)
- ▶ dostop do brezžičnega interneta iz sobe...

Doplačila:

- ▶ enoposteljna soba
- ▶ turistična taksa

100% popust na izbrano storitev za enega otroka do 12. leta starosti v sobi z dvema odraslima osebama (najmanj 3 noči)

ANIMACIJA ZA OTROKE od 16.2. do 2.3.2013

Dodatne ugodnosti:

- ▶ organiziran prevoz gostov od Železniške postaje Koper do hotela vsak dan ob 11,45 uri in od hotela do Železniške postaje ob 13,30
- ▶ možnost plačila na obroke brez stroškov in obresti: s čeki na 3 obroke in kartico Diners klub na 6 obrokov

delfin

DELFIN HOTEL ZDUS d.o.o.
 Izola - Slovenija

Informacije in rezervacije:

DELFIN HOTEL ZDUS d.o.o. Izola

Tomažičeva ulica 10, 6310 Izola, Slovenija

Tel.: h.c. +386 (0)5 6607 000, Fax: +386 (0)5 6607 420

Rezervacije: +386 (0)5 6607 400

e-mail: rezervacije@hotel-delfin.si, www.hotel-delfin.si

Zadnji čas za zdravstveno reformo

Slovenska politika že več kot 10 let ne zmore pripraviti zdravstvene reforme in tudi v tem trenutku slabo kaže. Takšno odlaganje se nam zdi nedopustno, ker bo naš javni zdravstveni sistem, ki je zadnje čase vedno bolj nestabilen, utrpel veliko in morda nepopravljivo škodo. To nas bo stalo veliko preveč, predvsem pa bo to škodovalo našemu zdravju in zamajalo družbeni in ekonomski razvoj naše družbe. Zato smo se v komisiji ZDUS za zdravstveno varstvo starejših odločili, da ekspertna skupina pripravi izhodišča za pripravo zdravstvene zakonodaje ter tako spodbudi politiko, da začne ukrepati. Pri tem želim predstaviti svoj pogled na financiranje javnega zdravstvenega sistema, kar je po moji oceni ena glavnih ovir, da se zdravstvena politika ne loti reform.

Ocenjujem, da je naša zdravstvena politika v dilemi, kako financirati javni zdravstveni sistem, ali pri tem ohraniti zdajšnji neoliberalni koncept ali prevzeti nov koncept, ki vedno bolj prevladuje v Evropi, da je na zdravje treba gledati kot investicijo, ki jo mora zagotoviti država ali solidarno vsi prebivalci, da se bo družba razvijala bolj kakovostno in da bomo vsi živeli v večji blaginji.

Vse bolj jasno postaja, da je zdajšnji koncept, za katerega je značilna trditev, da javni zdravstveni sistem ustvarja le nenehno višje stroške (treba jih je vsako ceno znižati, zato morajo ljudje prispevati svoj denar, če hočejo ohraniti dosedanjí obseg zdravstvenih pravic), že preživel.

Nov način razmišljanja, da je zdravje tesno povezano z blaginjo, ki se vedno bolj uveljavlja tudi med članicami EU, so potrdile tudi raziskave (Figueras, McKee 2012). Pokazale so, da je »zdravje bistvena investicija in gibalno razvoja«. Zato so v »talinski listini« o zdravju in blaginji, ki jo je leta 2008 pripravila SZO, zapisali, da je »vlaganje v zdravje bistvenega pomena za uspešen razvoj modernih družb in za njihov politični, socialni in ekonomski napredek«. V tem duhu tudi v novi evropski zdravstveni politiki iz leta 2011 Health 2020 svojim državam članicam predlagajo, da oblikujejo lastne zdravstvene politike, temelječe na človekovih pravicah, solidarnosti, enakosti in splošni dostopnosti. Tak odnos že uresničujejo nekatere članice EU, ki v svojih kriznih programih niso posegle po zniževanju stroškov za javni zdravstveni sistem.

Takšno je že dolgo časa tudi stališče večine upokojenecv: zahtevamo, da se zdravstvena politika odloči, da bo javni zdravstveni sistem financirala iz javnih sredstev s prispevno stopnjo in z razširitvijo prispevnih osnov na vse dohodke.

*mag. Dunja Obersnel Kveder, dr. med.,
predsednica komisije ZDUS
za zdravstveno varstvo starejših*

Volitve

Ste (ne)zadovoljni s predstavniki v d

V Zvezi društev upokojencev S
Upokojeni eksperti, prostovolj
volivcem prijazen zakon o voli

**Gre za posebljen sorazme
uporabljan v Nemčiji.**

Kaj bo boljše?

- Kot kandidate, tudi neodvis
predlagali zaupanja vredne
- Na glasovnici bomo imeli vo
poslanko, z drugim pa stran
- Volivci v vsakem od 44 volil
v enem ali dveh krogih, z lis
- Ženske bodo imele več mo

Za spremembo zakona ne

**Pridružite se n
za demokratično**

po meri volivcev

ni z načinom, kako izbiramo svoje državni zbor Republike Slovenije?

Slovenije hočemo večji vpliv volivcev na izbiro poslancev!

ci v Zvezi društev upokojencev Slovenije, so pripravili nov,
tvah v državni zbor.

eren sistem, ki je v podobni obliki že vrsto let uspešno

ne od strank, bomo lahko volivci z manj podpisi kot doslej,
ljudi.

olivci pravico do dveh glasov: s prvim bomo izbirali poslanca/
nko, katere program podpiramo.

nih okrajev v 11 volilnih enotah, bomo z absolutno večino
te kandidatov izbrali svojo poslanca/poslanko.

žnosti priti v parlament.

bo treba spreminjati Ustave RS.

am pri zbiranju podpisov

, po volji ljudi, izvoljen državni zbor!

Dražgoše 2013: »Znotraj Slovenije nastaja nova družba«

S tega mesta so spregovorili mnogi pomembni ljudje, večinoma politiki. Sporočila, poslana od tu, so imela težo in so odmevala v javnosti. Zahvaljujem se organizacijskemu odboru, da se je tokrat odločil, da naj bo slavnosti govornik kritični intelektualec. Z izborom so organizatorji pokazali, da razumejo duha časa in razmere, v katerih smo.

Pravo sporočilo pride do ljudi.

Ko je Milan Kučan s tega mesta leta 1987 kritiziral nedotakljivo Jugoslovansko ljudsko armado in v bran vzel mladince, ki so zahtevali civilno služenje vojaškega roka, je v odgovoru na vojaške kritike dejal, da tako stališče brani z znanim Voltairjevim stavkom: »Ne strinjam se s tvojim prepričanjem, toda pripravljen sem dati življenje, da ga lahko izpoveš!« Zdaj naj bi znova obstajala le ena resnica, napisana v enem štabu. In tudi zdaj nam skušajo preprečiti z grožnjami, zmerljivkami, kontrolo medijev, odpuščanjem novinarjev in na druge načine, da bi izpovedovali svoje prepričanje. A tega ni mogoče doseči; pravo sporočilo pride do ljudi in od ljudi hitreje, kot je prišlo kadarkoli v zgodovini.

Zgodovinsko sporočilo Dražgoš je pretresljivo, a je jasno.

Zasluži si globoko spoštovanje. Je neizmerno tragično zaradi zločinov, poboja nedolžnih civilnih oseb, razselitve preživelih, požgane vasi. In je neizmerno junaško, saj se je zgodil upor, navidezno brezupen v takrat popolnoma pokorjeni Evropi. Kdor vsaj malo pozna zgodovino odporiških gibanj v nacistični Evropi, ki so večinoma nastala mnogo pozneje kot v Jugoslaviji in v Sloveniji, bo pritrtil, da je bilo to eno najzgodnejših in najodmevnejših odporiških dejanj. Dražgoška bitka je bila le vrh gorenjske množične vstaje, ki zanimanje med zgodovinarji spodbuja še po tolikih letih. Dr. Tone Ferenc je menil, da je bila poljanska vstaja v hudi zimi 1941/42 največji vojaški dogodek v evropskem odporiškem gibanju na interesnem območju nemškega rajha. In do primorske vseljudske jeseni 1943 tudi edina množična vstaja na Slovenskem.

Našim otrokom je slabše, kot je bilo nam.

Nikoli si nismo predstavljali, da bo generaciji naših otrok slabše, kot je bilo nam. Da bo katerikoli otrok lačen v šoli. Da bodo naši starši, ki so si izbojevali svobodo in z lastnim delom zgradili moderno in solidarno Slovenijo, morali na stara leta stiskati in se odrekati socialnim pomočem, da bi kako nepremičnino zapustili otrokom. Generacije svojih otrok nismo pripravili na brezobzirni neoliberalistični kapitalizem, niti ga nismo znali preprečiti. To je naša slaba vest, ni pa naša odgovornost. In ni naša krivda. Krivi so

pohlepneži in politiki, ki so obljubljali slovensko Švico in namesto odgovornih državljanov ustvarjali potrošnike.

Nekdaj banditi, sedaj zombiji!

Ljudi, ki so se bojevali po teh hribih in široko po slovenskem ozemlju, so označevali za bandite. Zdajšnje upornike, ki želijo pravično družbo, pa označujejo za zombije. Ljudje, ki izrekajo take sodbe, so namerno žaljivi. V resnici pa jih je strah. Banditi so postali osvobodilna in zmagovita vojska, ki je Slovencem priborila državo. Tudi zombiji bodo ukradeno državo priborili nazaj!

Prišel bo čas, ko bo Cankarjev dom spet dom kulturnikov! Imeli smo verske vojske in vojne. Vemo, kaj so povzročile. Tudi ni mogoče enačiti kar vse vojske, v katerih so Slovenci v zgodovini služili. Manipulacija je zamenjevanje partizanskih junakov iz druge svetovne vojne z junaki vojne za samostojno Slovenijo iz leta 1991. Prvi in drugi so naši, prvi in drugi so se bojevali za svobodo in za slovensko državo in za socialno pravično družbo. Ne za družbo ozkih cerkvenih in političnih elit na eni strani ter revnega ljudstva na drugi strani. Oboji so bili na strani ljudstva. Zato tudi vidimo veterane na demonstracijah proti političnim elitam in za pravičnejšo Slovenijo. Niso se bojevali za državo kot lupino brez vsebine, ki se na simbolni ravni izkazuje s praznimi rituali za peščico politikov, varno zavarovanih v Cankarjevem domu, v domu, ki je leta 1987 sprejel stavkajoče delavce iz Litostroja, v domu, iz katerega je leta 1989 prišlo sporočilo vseh političnih opcij Slobodanu Miloševiću, da svoje državnosti ne damo. »Z jeklom in policijskimi specialci obdati osrednjo slovensko hišo je nekulturno početje,« je tako ravnanje označil direktor Cankarjevega doma Mitja Rotovnik. Prišel bo čas, ko bo to spet dom kulturnikov, tistih, ki zdaj na ulicah in v mrazu dokazujejo, kje je vitalnost slovenske kulture. Kulture, zaradi katere smo preživeli kot narod in kot posamezniki. In Cankarjev dom bo spet dom, v katerem nastajajo zamisli o naši prihodnosti.

Slovenska vladajoča politika želi ustvariti t. i. drugo republiko.

Mimo ustave, s permanentnimi izrednimi razmerami v državnem zboru in v državi, z izrednimi zakonodajnimi postopki, s pravnimi malverzacijami in tudi zlorabami, kot je nekaznovane prevare z referendumskimi podpisi, Z umetnimi delitvami na javni in t. i. realni sektor, z ustrahovanjem in podrejanjem učiteljev in uradnikov. V Sloveniji doživljamo konservativno revolucijo, ki poteka pod krinko ekonomske krize in varčevalnih ukrepov. Enovitost oblasti je eden od njenih glavnih ciljev. Žal pri tem sodelujejo tudi

pravniki, ki so na oblasti. Pri podrejanju izvršni veji oblasti je soudeleženo celo ustavno sodišče. Tudi novoizvoljeni predsednik države že kot kandidat ni videl alternative zdajšnji oblasti. Je demokracija brez alternative?

Spoštovani gospod predsednik republike Slovenije Borut Pahor!

Trije predsedniki - Milan Kučan, dr. Janez Drnovšek in dr. Danilo Türk - so zmogli ohraniti neodvisnost predsedniške funkcije. To se pričakujemo tudi od vas. Vaša skrb niso nekakšni vlaki iz že opuščenega programa, niti ne bonitetne ocene in še najmanj zdajšnja vlada, ki je vlada elit. Če že, bi se morali zavzeti za najboljšo vlado, ki jo Slovenija v teh časih lahko sestavi. A vaša prva skrb so ljudje. Pozivate nas, naj bomo povezani. Saj smo, morda celo bolj, kot si kdo želi. Smo in bomo tudi solidarni. A ob državi, ne namesto nje.

Znotraj Slovenije nastaja nova družba.

Nastaja kot nasprotje politiki, ki se pred ljudstvom skriva za ograjami in kordoni policistov. Policistov, ki so del ljudstva in na strani ljudstva. Tako, kot je nastajala v osemdesetih letih. Tudi tedaj so bili policisti na strani ljudstva. A se politiki niso skrivali, niso si delali skrivnih izhodov za beg is pisarn. Nova podoba Slovenije, nasprotna drugi republiki, nastaja javno, nastaja v socialnih omrežjih, nastaja na ulici. Izhod je negotov, zamisli je veliko. Razvija se množično ljudsko gibanje, ki lahko vpliva na spremembo in izboljšanje razmer, lahko odpravi ali vsaj omili strankokracijo in omeji moč strank,

lahko vzpostavi nove standarde v politiki. Z množičnim pritiskom lahko doseže tudi predčasne volitve.

Nič se ne bo zgodilo čez noč.

Proces bo dolg. Res smo del globaliziranega sveta, a to ne pomeni, da nam lahko s pomočjo servilnih domačih politikov vsilijo recepte velikih držav in multinacionalk. Imamo tradicijo krščanskega socializma, krekovstva. In imamo izkušnjo samoupravnega socializma. Prevladujoča politična misel v slovenski sodobni zgodovini nikoli ni bila velikoliberalna, temelječa na tenkem sloju bogatašev na eni strani in na revnih množicah na drugi, čeprav smo tudi take razmere že imeli. Zaradi njih sto tisoči Slovencev

in njihovih potomcev živijo po vseh celinah sveta. Zaradi njih je prišlo do revolucije. Zdaj so razmere spet take.

Ne dopustimo novih eksodusov, političnih in ekonomskih.

Državljanov Slovenije je za predmestje večjega mesta. Pri današnjih tehnologijah bi s socialnimi in ekološkimi programi, s socialnim podjetništvom in na druge načine lahko poskrbeli za prihodnost prav vsakega prebivalca. Ne dopustimo novih eksodusov, političnih in ekonomskih. Zlasti pa ne dopustimo, da našo skupno prihodnost spet omadežujeta sovražstvo in kri. Naredimo to državo tako, da se bodo ljudje vanjo priseljevali in ne iz nje izseljevali. Naredimo to dostojanstveno.

Iz govora zgodovinarja prof. dr. Boža Repeta na proslavi ob 71-letnici dražgoške bitke 13. januarja 2013. Povzetek info.zdus

Prostovoljna vključitev v obvezno zavarovanje

Pokojninska reforma ZPIZ-2 ohranja institut prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje (OPIZ). V primerjavi z dosedanjo ureditvijo pa se po ZPIZ-2 bistveno povečuje prispevek za prostovoljno vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. To pa razburja širšo javnost, še zlasti tiste, ki jih je prizadela nova ureditev.

ZPIZ-2 v 25. členu določa splošne pogoje, pod katerimi se lahko določene osebe, ki ne izpolnjujejo pogojev za obvezno zavarovanje, prostovoljno vključijo v OPIZ. Že v SFRJ smo z zakonodajo vključili v obvezno pokojninsko zavarovanje zelo širok krog zavarovancev. To se je dogajalo postopoma in zdaj so vanj vključeni zaposleni in državljani, ki opravljajo poklicno dejavnost, pa tudi kmetje. Takšna ureditev je bila sprejeta z namenom, da bi celotnemu aktivnemu prebivalstvu po končani aktivni delovni dobi zagotovili socialno varnost v času po upokojitvi. Kljub tako širokemu krogu zavarovancev, ki so vključeni v OPIZ, pa so še vedno ostale določene kategorije ljudi zunaj tega zavarovanja.

Kdo se lahko vključi v OPIZ?

Državljan se lahko prostovoljno vključi v OPIZ, ko dopolni starost 15 let in ima stalno bivališče v Republiki Sloveniji ter ne izpolnjuje pogojev za obvezno vključitev v zavarovanje po ZPIZ-2. Prostovoljno se lahko vključi tudi oseba, ki je v delovnem razmerju s krajšim delovnim časom, vendar le za razliko do polnega delovnega časa. Prav tako se lahko prostovoljno vključijo v to zavarovanje tudi uživalci družinske ali vdovske pokojnine s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji ter prejemniki poklicne pokojnine, vendar le do uveljavitve pravice do pokojnine iz obveznega zavarovanja. ZPIZ-2 daje možnost prostovoljne vključitve v to zavarovanje tudi tistim kmetom, ki ne izpolnjujejo dohodkovnega cenusa za vključitev v

obvezno zavarovanje. Prav tako je to omogočeno prenosnikom kmetijskega gospodarstva, ki prejemajo rento iz naslova ukrepov kmetijske politike, vendar le v primeru, če niso uživalci pokojnine. Še ena kategorija državljanov RS se lahko prostovoljno vključi v to zavarovanje. To so tisti, ki so v delovnem razmerju v tujini, a so bili neposredno pred odhodom v tujino zavarovani v Republiki Sloveniji in imeli tu stalno prebivališče, in sicer za čas, ko delajo v tujini, niso pa obvezno zavarovani pri tujem nosilcu zavarovanja ali pa so obvezno zavarovani, vendar pravic ne morejo uživati zunaj te države.

Zavarovanih vse več brezposelnih

Iz statističnih podatkov sledi, da iz leta v leto povečuje število oseb, ki so bile na podlagi ZPIZ-1 že doslej prostovoljno vključene v OPIZ. Tako jih je bilo v letu 2008 povprečno 21.595 prostovoljno vključenih, v letu 2012 pa že 23.223. Število prostovoljno vključenih se povečuje predvsem zaradi naraščanja števila brezposelnih. Treba je namreč vedeti, da so brezposelni, ki so prijavljeni pri zavodu za zaposlovanje za čas, ko prejemajo nadomestilo, obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani. Ko pa ne prejemajo več nadomestila, pa se mnogi brezposelni prostovoljno vključijo v OPIZ. Za boljše razumevanje sprememb, ki zadevajo višino prispevka, pa je treba tudi vedeti, da se je bilo po ZPIZ-1 mogoče prostovoljno vključiti v OPIZ za ožji ali širši obseg pravic. Seveda pa je bila na tej podlagi različna osnova za obračun prispevkov. ZPIZ-2 pa ne omogoča več prostovoljnega zavarovanja za ožji ali širši obseg pravic. Nedvomno je to tudi razlog za spremembo osnove za obračun prispevkov za prostovoljno vključitev v OPIZ. Spodnja tabela prikazuje, kakšna je bila po ZPIZ-1 višina prispevkov za december 2012:

PRISPEVKI ZAVEZANCEV, KI SO PROSTOVOLJNO VKLJUČENI V OBVEZNO POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE - DECEMBER 2012

OŽJI OBSEG PRAVIC			
OSNOVA ZA OBRAČUN PRISPEVKOV	ZNESEK OSNOVE v EUR	STOPNJA PRISPEVKOV	ODMERJENI PRISPEVKI ZA PLAČILO v EUR
zajamčena plača	237,73	24,35 %	57,89
zavarovanci - kmetje (manjši KD)	237,73	15,50 %	36,85

ŠIRŠI OBSEG PRAVIC			
OSNOVA ZA OBRAČUN PRISPEVKOV	ZNESEK OSNOVE EUR	STOPNJA PRISPEVKOV	ODMERJENI PRISPEVKI ZA PLAČILO v EUR
polovica zneska 60 % PP	454,79	24,35 %	110,74
60 % PP	909,57	24,35 %	221,48
zavarovanci - kmetje (manjši KD)	454,79	15,50 %	70,49

V skladu z novo pravno ureditvijo naj bi bili prispevki za tiste, ki se prostovoljno vključijo v OPIZ, bistveno višji, saj je osnova za obračun prispevkov minimalna plača v višini 763,06 evra, ob prispevni stopnji 24,35 odstotka pa bi znašal odmerjeni prispevek 185,80 evra. Za večino teh zavarovancev, za zavarovance kmete, ki nimajo dohodka, in za prenosnike kmetijskih gospodarstev (prejemnike rente) pa bi znašal prispevek 118,27 evra na mesec. Zavarovanci so že prejeli položnice z novim zneskom obenem z obvestilom, da se lahko odjavijo iz zavarovanja, če tako visokega novega prispevka ne morejo plačevati. Na podlagi dogovora med ZZZS in ZPIZ je možna odjava iz zavarovanja z 31. 12. 2012, če je odjava iz zavarovanja vložena pri ZZZS do 28. februarja letos.

Na tako visok znesek novega prispevka, ki je prizadel tudi brezposelne, so se zavarovanci že odzvali; predlagajo pa, da bi naj to vprašanje ustrežneje uredili s spremembo ZPIZ-2. Zastavlja pa se vprašanje, ali je bilo ob ciljih, ki jih želimo doseči z novo reformo, odgovorno urejeno tudi vprašanje pravičnosti ne le uveljavljanja pravic, temveč tudi izpolnjevanja finančnih obveznosti za plačevanje prispevkov. Verjetno si marsikdo utemeljeno zastavlja vprašanje, ali je pravično, da se nekaterim tako rekoč čez noč zvišajo prispevki celo za 300 odstotkov.

Anka Tominšek

Dodatek za pomoč in postrežbo

Od 1. januarja letos velja nekoliko višji dodatek za pomoč in postrežbo, je sklenil svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Dodatek prejemajo upokojenci v treh različnih višinah, glede na obseg skrbi in nege, ki jo potrebujejo. Najvišji dodatek po novem znaša 418,88 evra (prej 414,50 evra), srednji 292,11 evra (290,15) in najnižji 146,06 evra (145,08). V novem pokojninskem zakonu (ZPIZ-2) je tudi podrobneje določeno, kako se določi višina dodatka. Ta je odvisna od najnižje pokojninske osnove, ki trenutno znaša 551,16 evra. Upravičencu, ki potrebuje stalno pomoč za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb, ter slepim in nepokretnim se dodatek odmeri v višini 53 odstotkov te pokojninske osnove, kar znaša 292,11 evra. Dodatek za pomoč in postrežbo pri opravljanju večine osnovnih življenjskih potreb ter za slabovidne se odmeri v višini polovice tega zneska - 146,06 evra. Upravičencu, ki potrebuje 24-urni nadzor svojcev in obvezno strokovno pomoč za stalno izvajanje zdravstvene nege, pa se dodatek odmeri v višini 76 odstotkov najnižje pokojninske osnove, kar po novem znaša 418,88 evra.

Tanja Milakovič, Večer, 19. januar 2013

Revija ZPIZ in ZDUS **Vzajemnost** je vaša!

Nagradni izlet za društvo, ki bo pridobilo največ naročnikov revije Vzajemnost

Revijo Vzajemnost dobro poznate in upamo, da ste z njo zadovoljni, kot je tudi večina njenih naročnikov. To nam ne nazadnje potrjuje dejstvo, da največ novih naročnikov pridobijo stari naročniki in da trajanje naročniškega razmerja po naši anketi in razpoložljivih podatkih traja več kot pet let.

Nove naročnike revije so pridobivala tudi društva upokojencev.

Letos smo se odločili, da bomo društvo, ki bo pridobilo največ naročnikov, posebej nagradili.

Društvo, ki bo do konca meseca novembra pridobilo največ naročnikov Vzajemnosti, bo za nagrado dobilo enodnevni avtobusni izlet. Minimalno zmagovalno število novih naročnikov mora biti vsaj 20.

Izlet bomo organizirali v letošnjem decembru.

Na izlet bo društvo po svoji izbiri povabilo 50 svojih članov.

Sporočite nam imena vaših članov, ki se naročajo na Vzajemnost.

Iz naročila mora biti razvidno tudi ime društva, ki ga naroča.

Revijo in položnico za plačilo naročnine bodo novi naročniki dobili takoj po prejemu naročila.

Za naročila in informacije pokličite na tel.: **01 530 78 44**

Obvestila

Članarina ZDUS

ZDUS se zahvaljuje DU in članom, ki so tudi lani za delo ZDUS prispevali dogovorjeni del članarine v višini 50 centov ali pol evra. Prispevek, ki smo ga skrbno porabljali za delo ZDUS v prid vseh članov, nam je omogočil pokrivati čedalje višje stroške, ki smo jih imeli s tem, da smo lahko zagovarjali pravice starejših pri sprejemanju nove zakonodaje ali pri njenem spreminjanju po hitrem postopku.

Dobili smo tudi nekaj prošenj DU, da bi jih oprostili plačevanja članarine, kar pa po statutarnih določil zveze ni možno. Pričakujemo, da bodo DU enako odgovorno kot lani denarno pomagala ZDUS, za kar se jim zahvaljujemo.

Vzajemna samopomoč

Višina članarine Sklada vzajemne samopomoči ostaja tudi letos nespremenjena t. j. 10 evrov (9,70 evrov nakažete blagajni, 0,30 pa obdržite). Številka TRR za nakazovanje članarine Sklada vzajemne samopomoči je 05100-8011760660. Hkrati z nakazilom morate poslati tudi seznam članov, za katere nakazujete članarino.

Tudi višina izplačila posmrtnine ostaja letos enaka, to je 235 evrov. V prijavi za izplačilo posmrtnine izpolnite podatke in priložite kopije zahtevanih dokumentov (kopijo mrliškega lista, kopijo osebne izkaznice in bančnega računa za prejemnika), da bi lahko posmrtnino lahko čim prej izplačali.

V skladu s pravilnikom Sklada vzajemne samopomoči je zadnji rok za plačilo zaostale članarine 31. maj letos. Po tem datumu bodo dolžniki črtani iz evidence članov, s tem pa jim ugasne pravica do posmrtnine.

Dodatne informacije o delovanju Sklada vzajemne samopomoči so objavljene na naši spletni strani (pravilnik Sklada vzajemne samopomoči in obrazci za prijave izplačila posmrtnine).

Pesmarica Ne damo se!

Komisija za kulturo ZDUS je na pobudo in v sodelovanju z urednikom Mitjem Gobcem pripravila tri pesmarice, in sicer za ženske, moške in mešane pevske zборе. Pesmarice so opremljene z ustrezno strokovno razlago in prilagojene glasovnim zmogljivostim starejših pevcev in pevk.

Pesmarice lahko naročite na elektronski naslov zdus@siol.net ali na tel. številko: 01/515 52 41. Na deset naročenih izvodov (za isto skupino: moški/ženski/mešani zbori) je en dodaten izvod brezplačen. Naročene pesmarice boste prejeli po pošti, prav tako račun, ki ga boste poravnali prek TRR.

Cena izvoda je 5 evrov, pri čemer je že vključen DDV.

Za dodatne informacije se obrnite na predsednika komisije ZDUS za kulturo Antona Kotarja, tel. številka: 041/609 218.

Vložitev predloga 563

- **Podporo predlogu zakona napišite na obrazcu, ki ga dobite v svojem društvu upokojencev, na upravni enoti ali v krajevnem uradu.**
- **Pri podpisovanju podpore vpišite v tretji rubriki C.PZ/ v okence/ okvirček številko 563 in pod besedilom VLOŽITEV PREDLOGA napišite besedilo: S SPREMEMBO VOLILNEGA ZAKONA DO ODLOČILNEGA GLASU VOLIVCEV**
- **Svoje podatke (kot so napisani v vaši osebni izkaznici) vpišite čitljivo in se podpišite šele pred uradnico!**
- **Uradnica s stampiljko potrdi, da ste se podpisali. Obrazec odnesite v svoje društvo upokojencev ali pa ga pošljite neposredno na ZDUS, Kebetova ul. 9, 1000 Ljubljana.**

FOTOKOPIRAJTE

**Podpora volivca
zahtevi za razpis zakonodajnega referenduma,
pobudi za spremembo ustave,
pobudi za vložitev predloga zakona**

Podpisani/a
ime in priimek: _____, rojen/a: _____,
stalno prebivališče: kraj _____,
ulica _____, hišna št. _____,
občina: _____

dajem podporo zahtevi oziroma pobudi za:

A. ZR / **ZAKONODAJNI REFERENDUM** _____

B. SU / **ZAČETEK POSTOPKA ZA SPREMEMBO USTAVE** _____

C. PZ / **563 VLOŽITEV PREDLOGA ZAKONA** _____
**S SPREMEMBO VOLILNEGA ZAKONA DO ODLOČILNEGA
GLASU VOLIVCEV**

Podpis volivca/ke

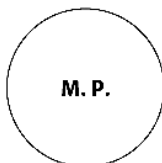
Navodilo:

1. Obrazec izpolnite s tiskanimi črkami.
2. Obkrožite samo eno vrsto podpore in v okence vpišite oznako zahteve oziroma predloga.
3. Izpolnjeni obrazec podpišite osebno, pred pristojnim organom, ki vodi evidenco volilne pravice, ne glede na kraj vašega stalnega prebivališča.

Izpolni uradna oseba:

V _____, dne _____

Podpis uradne osebe

Obvestilo: Evidenca podpisov volivcev za podporo zahtevi za razpis zakonodajnega referenduma, pobudi za spremembo ustave ali pobudi za predlog zakona je uradna tajnost.

S terena

Začelo se je zbiranj podpisov

Upravne enote že potrjujejo soglasja državljanov, ki podpirajo pobudo Zveze društev upokojencev Slovenije za zbiranje 5 tisoč podpisov v podporo noveli zakona o volitvah. Želijo več vpliva volivcev na dodelitev mandatov.

Čas za zbiranje 5 tisoč podpisov za začetek zakonodajnega postopka bo tako po razpisu predsednika DZ Gregorja Viranta bo tako trajal od 23. januarja do 23. marca. Če bo zbiranje soglasij uspešno, bodo poslanci novelo obravnavali po enakem postopku kot zakone, ki jih predložijo drugi nosilci zakonodajnih pobud (vlada, poslanci, državni svet).

Obrazci so na voljo v društvih upokojencev, mora pa jih potrditi ena od 58 upravnih enot ali eden od 138 krajevnih uradov. Potrjene obrazce bodo zbiral krajevna društva upokojence ali neposredno ZDUS, Kebetova 9, 1000 Ljubljana.

Temeljni namen predloga novele zakona o volitvah je zagotoviti vsakemu volivcu dva glasova, so v sporočilu za javnost pojasnili v ZDUS. S prvim glasom bi volivec volil poslanca iz svojega volilnega okraja, z drugim glasom pa bi izbral politično stranko, ki naj po njegovi volji sestavi vlado.

V DZ bi bilo po predlogu zakona neposredno izvoljenih 44 poslancev, torej iz vsakega volilnega okraja po en. Še 44 mandatov pa

Vodstvo ZDUS pojasnjuje predsednikom in predstavnikom DU ljubljanske pokrajine, kako izpolnjevati obrazce za soglasje v podporo novele zakona o volitvah.

naj bi bilo podeljenih kandidatom z list političnih strank, toda tudi tu bodo morale stranke upoštevati število glasov, ki jih bo dobil posamezen kandidat, ali tako imenovani preferenčni glas.

Zveza društev upokojencev Slovenije opozarja na tri težave zdajšnjega volilnega sistema. Ocenjuje, da je zahteva ustave, po kateri imajo »volivci odločilen vpliv na dodelitev mandatov kandidatom«, v zdajšnjem volilnem sistemu ni uresničena. Stranke namreč ustrezno razporejajo kandidate po različnih volilnih okrajih in tako določene kandidate favorizirajo, hkrati pa po volitvah v že sklicanem parlamentu uveljavljajo »zaostreno strankarsko disciplino«.

Še vedno je problematična uravnoteženost sestave DZ po spolu, ki je ni ustrezno rešila niti že uveljavljena zahteva po povečanem številu kandidatke na kandidatnih listah, so zapisali v zvezi upokojencev.

Tretji problem po mnenju ZDUS tiči v zastopstvu vseh volilnih okrajev, saj so, denimo na zadnjih parlamentarnih volitvah leta 2011, nekatere regije ostale brez poslanca v državnem zboru.

»Verjetno je naraščanje nezaupanja javnosti v DZ tudi posledica zdaj veljavnega volilnega sistema,« so še zapisali.

Hotel Delfin z novo direktorico

Upravnemu odboru ZDUS se je na januarski seji predstavila nova direktorica hotela ZDUS Delfin v Izoli mag. Nina Golob, univ. dipl. ekonomistka iz Izole, ki jo je 20. decembra 2012 nadzorni svet ho-

Mag. Nina Golob se predstavlja.

tela Delfin izbral za direktorico za naslednja štiri leta. Predsednica ZDUS dr. Mateja Kožuh Novak se je na sestanku kolektiva hotela Delfin, ki so ga sklicali zaposleni, zahvalila kolektivu in dosedanjemu direktorju Branku Simoviču za uspešno opravljeno delo v več kot dvajsetih letih na tem vodilnem delovnem mestu. Nova direktorica je za popotnico članom UO ZDUS povedala, da ne predvideva rezov in sprememb, saj je hotel Delfin upokojencem všeč tak, kot je. Spremembe bodo zato predvsem dopolnjevale in nadgrajevale že doseženo.

Golobova je bila pred tem dvanajst let pomočnica direktorja Krkinih hotelov v Strunjanu, tako da dobro pozna pričakovanja starejših. Ob zamenjavi je bilo nekaj pomislekov, ki pa jih je Golobova izničila s predstavitvijo članom UO ZDUS in zaželeli so ji uspešno vodenje hotela Delfin.

info.zdus

ZDUS (še) ne bo članica ESS

Ekonomsko socialni svet, ki ga je leta 1994 ustanovila vlada kratkega predsednika dr. Janeza Drnovška in ga sestavlja 15 članov (po 5 članov imenujejo delodajalci, delojemalci in vlada), je bil ustanovljen zato, da bi obravnaval vprašanja in ukrepe s področja ekonomske in socialne politike ter dajal mnenja in oblikoval stališča do njih.

Zveza društev upokojencev je meseca novembra predlagala, da bi se vključila vanj, vendar je ESS na 224. Seji, ki je bila 14. decembra 2012, na predlog predsednika sveta Draga Lombarja pobudo zavrnil in jo prestavil na »neko drugo sejo«. Odgovor je enak, kot je bil že dan tudi Študentski organizaciji Slovenije.

info.zdus

Projektni sestanek v Madridu

Na tretjem projektne sestanku SAAPHO, ki je bil sredi decembra v Madridu na sedežu tehnološkega partnerja Technosite, so ZDUS in partnerji, ki že od začetka v projektu, predstavili opravljeno delo trem novim sodelujočim pri projektu - Orebro University in Liquid Mediji, obema iz Stockholma, in SKAI iz Berlina - ki so nadomestili partnerje, ki so zaradi denarnih težav izstopili iz projekta.

Predstavnika ZDUS Alenka Reissner in Milan Zabavnik sta poročala o rezultatih testiranja tabličnih računalnikov in povedano podkrepila z video posnetki.

Španci so s podnaslovi v angleščini opremili en videoposnetek, ZDUS pa dva.

V nadaljevanju so se sodelujoči dogovorili, kako nadaljevati s projektom do naslednjega srečanja junija letos v Berlinu. Preskusiti nameravajo nov prototip pametnega računalnika, ki bo še enostavnejši za delo in tudi cenejši.

ZDUS je v predstavitvi dokazal, da je cenjen partner v projektu in da lahko nanj računajo tudi v prihodnje, prav tako kot tudi v drugih mednarodnih projektih.

info.zdus

Starejši za višjo kakovost življenja doma

Starejši v Sloveniji si želijo preživeti starost doma, v svojih gospodinjstvih. Odhod v dom je za starejše večinoma izhod v sili.

Program Starejši za starejše izboljšuje kakovost življenja starejših in jim omogoča, da lahko čim dlje ostanejo v domačem okolju. Prostovoljci, ki so vključeni v program, poskušajo poiskati vse starejše, ki ne znajo ali ne zmorejo sami najti pomoči.

V osmih letih dela je prostovoljcem iz 277 DU uspelo obdelati območje, kjer živita v Sloveniji dve tretjini vseh starejših oseb od 69 let. Do konca leta 2012 so obiskali 129.896 starejših oseb in zagotovili 92.266 različnih oblik pomoči.

Sklepi sej ZDUS

Zapisnik 13. seje upravnega odbora ZDUS.

1. Sprejem zapisnikov korespondenčnih sej upravnega odbora ZDUS s sklici DP.S-24-9, DP.S-9-10 in DP.S-12-10.

Datum: 22. januar 2013.

Prisotni: Slavica Golob, Olga Košir, dr. Mateja Kožuh Novak in Anka Tominšek (namesto Marjana Sedmaka) ter Anton Donko, Janez Gologranc, Emil Hedžet, Franc Hojnik, Jože Jazbec, Mirko Lebarič, Franc Lobnik, Janez Malovrh, Marjan Pavlič, Karl Drago Seme, Janez Sušnik in Alojz Vitežnik.

Opravičeno odsotna: Nika Antolašič in dr. Samo Zupančič.

Odsoten: Marjan Sedmak.

Vabljeni: Cecilija Lumbar in Rožca Šonc ter Jožef Gašperšič, Viktor Mravljak in Matjaž Vizjak.

1. Obravnava in sprejem zapisnika 12. seje UO ZDUS.

Sklep: Dnevni red seje se razširi z obravnavo pisem Mirka Miklavčiča in MJU Ljubljana ter s potekom izbiranja novega direktorja/direktorice hotela ZDUS Delfin.

2. Razprava ob osnutku delovnega programa za leto 2013.

Sklepi:

- Strokovna služba ZDUS pripravi pregled sprememb zakonodaje na področju avtorskih in podjemnih pogodb in drugih sprememb, ki jih je na tem področju prinesel ZUJF in jih posreduje PZDU in DU.
- Prijave za izobraževanja morajo društva pošiljati na pokrajinske zveze (razen v Osrednji slovenski pokrajini, kjer naj jih pošljejo neposredno ZDUS).
- Člani UO bodo poslali pripombe na osnutek letnega program ZDUS. Dopolnjen program bomo obravnavali in sprejeli na februarjski seji UO.

3. Razprava ob osnutku finančnega načrta za leto 2013.

Sklepa:

- Finančni letni načrt ZDUS za leto 2013 naj se dopolni s tabelo osebnih dohodkov strokovnega kadra. Člani UO naj posredujejo predloge, kako uravnotežiti proračun 2013.
- Nadzorni svet ZDUS mora vabiti na seje vodstvo ZDUS in vprašanja o porabi sredstev ZDUS razčistiti z vodstvom ZDUS. Upravni odbor mora dobiti v razpravo sklepe pogovora.

4. Predstavitev idejnega osnutka projekta Modri servis.

Sklep: Zamisel modrega servisa (društvo kot posrednik med starejšimi, ki potrebujejo pomoč in vrstniki, ki lahko nudijo pomoč) naj se razvija naprej.

5. Pisma Mirka Miklavčiča.

Sklep: Vodstvo ZDUS se pogovori s pisci opozorilnih pisem (Mirko Miklavčič in Marjan Sedmak) in o rezultatih pogovora poroča UO.

6. Pojasnitev rezultatov razpisa za direktorja hotela Delfin.

Sklep: Izbor nove direktorice hotela Delfin je bil izpeljan zakonito. Dejstvo, da je mož nove direktorice lastnik hostla s 5 sobami in 24 pogradi, ni v konfliktu interesov s funkcijo nove direktorice v Delfinu.

7. Predstavitev nove direktorice hotela ZDUS Delfin.

8. Razno.

Zapisnik 12. seje upravnega odbora ZDUS.

Datum: 13. december 2012.

Prisotni: Slavica Golob, Branka Kastelic, Olga Košir, Cecilija Lumbar, dr. Mateja Kožuh Novak in Anka Tominšek ter Anton Donko, Jožef Gašperšič, Janez Gologranc, Emil Hedžet, Franc Hojnik, Jože Jazbec, dr. Ivan Kristan, Mirko Lebarič, Janez Malovrh, dr. Miran Mihelčič, Viktor Mravljak, Marjan Pavlič, Emil Milan Pintar, Marjan Sedmak, Karl Drago Seme, Janez Sušnik, Alojz Vitežnik, Marjan Vozič in dr. Samo Zupančič.

Opravičeno odsotna: Vida Karolina Rozman.

Vabljeni: Nika Antolašič in Matjaž Vizjak.

1. Volilna zakonodaja (prof. dr. Miran in Mihelčič Branka Kastelic).

Sklepi:

- Člani delovne skupine so Emil Hedžet, Janez Malovrh in Anka Tominšek. Potrebno je določiti časovne roke, doreči koga obvestiti, organizirati tiskovno konferenco in poiskati PR – nekoga, ki je pripravljen to delati brezplačno.
- Člani UO so seznanjeni z vsebino. Čas za morebitne pripombe je 14 dni.
- Tiskovna konferenca bo v petek, 14. decembra 2012 na ZDUS. V januarju bomo pričeli s sestanki s predsedniki DU po pokrajinah. Predvidoma bomo 3. januarja 2013 pričeli zbirati podpise, časa bomo imeli 60 dni.

Po pokrajinah bi morali glede na število članstva zbrati najmanj podpisov: Osrednjeslovenska 680, Južno primorska 225, Severnoprimorska 340, Gorenjska 730, Dolenjska In Bela Krajina 330, Celjska 565, Koroška 210, Zgornjepodravska 600, Pomurska 350, Spodnjepodravska 250, Zasavska 305, Posavska 165, Šaleška 110 in aktivni in klubi 180.

Za sodelovanje so zainteresirani sindikati, vključiti bomo skušali tudi študente, društva bolnikov in invalidov ter humanitarne organizacije.

- V enem tednu bo strokovna služba ZDUS sporočila nadaljnje informacije. V ZDUS plusu bomo objavili v času zbiranja podpisov, da ga bodo DU lahko izobesila.

2. Sprejem zapisnikov korespondenčnih sej z oznako DP.S.25-10, DP.S.16-11 in izredne seje 5.11.2012.

Sklep: Zapisnika korespondenčnih sej z oznakama DP.S.25-10 in DP.S.16-11 ter zapisnika izredne seje UO z dne 5.11.2012 so člani soglasno sprejeli.

3. Finančno stanje, proračun in izhodišča za FN 2013 (dr. Mateja Kožuh Novak).

Sklep: anuarski sestanek UO bomo posvetili programu dela in predračunu ZDUS za leto 2013.

4. Poročila o Festivalu za 3. življenjsko obdobje (Anton Donko).

Sklep: Ker ni zadosti časa, so točko prestavili na eno od naslednjih sej.

5. Modri servis – predlog (Jožef Gašperšič).

Sklep: Ker ni zadosti časa, so točko prestavili na eno od naslednjih sej.

6. Razno.

Sklepi:

- DUPD Ptuj je sprejeto v Zvezo društev upokojencev Slovenije.
- Po ukinitvi delovnega mesta tajnice smo Zdenki Ferfila ponudili mesto koordinatorice projektov z okoli 200 evrov manjšim osebnim dohodkom. Mesto je odklonila. S tem ji je s 30. novembrom 2012 prenehalo delovno razmerje na ZDUS. Odločila se je tožiti ZDUS.
- Soglasno je potrjen predlog za podelitev priznanj, kijih je obravnavala in potrdila komisija ZDUS za kadrovske in organizacijske zadeve 10. decembra 2012.

Vzajemna, d.o.o., Vošnjakova 2, Ljubljana.
Vsa zavarovanja se sklepajo po veljavnih pogojih Vzajemne, d.o.o.

Jaz zate, ti zame.

Zdravstveno zavarovanje

vzajemna tujina

Zavarovanje z medicinsko asistenco na potovanjih v tujini.

Mini izleti. Mega potovanja. Maksi varnost.

Da bodo vaši mini izleti, mega potovanja in maksimi počitnice varni, sproščeni in brezskrbni, vam svetujemo, da izberete zanesljivega sopotnika – zavarovanje Vzajemna Tujina.

Potovanja v tujino so običajna tudi v zimskih mesecih. Zavarovanje Vzajemna Tujina krije stroške nujnih zdravstvenih storitev, medicinsko asistenco ter druge stroške, povezane z boleznijo ali poškodbo v tujini. Sklenete ga lahko za en dan ali pa za daljše obdobje, do enega leta.

Zavarovanje lahko sklenete že od 10,17 EUR za 8 dni!

(Mini paket, Evropa, zavarovalna vsota 25.000 EUR)

EVROPA - razširjena Evropa (vse evropske države, ne le države EU, temveč tudi Maroko, Alžirija, Tunizija, Libija, Egipt, Izrael, Libanon, Turčija, Jordanija, Sirija, Kanarski otoki).

VZAJEMNA

Jaz zate, ti zame.

www.vzajemna.si

